

GOD PRAXIS INOM ARBETARSKYDD OCH VÄLMÅENDE I ARBETET VID OLIKA UNIVERSITET

Yliopistojen ja tutkimusalan henkilöstöliitto
Universitetens och forskningssektorns personalförbund YHL ry

Arbetsgruppens medlemmar

**Riitta Korhonen
Jarmo Ruusila
Timo Valtonen**

Behandlat av YHL:s arbetarskyddsutskott 30.11.2014
och av YHL:s styrelse 12.12.2014

Layout: Antti Sadinmaa

När man beslutar om åtgärder som gäller arbetarskydd och välmående i arbetet är det viktigt att beakta jämlikhetsaspekten, så att de konkreta åtgärder som görs för att främja arbetarskyddet och välmåendet i arbetet når alla yrkesgrupper i arbetsgemenskapen. Det är också viktigt att uppmuntra de anställda att delta i de kurser som ordnas. Det är alltid viktigt att tänka på åtgärder som främjar välmåendet i arbetet, särskilt viktigt är det under ekonomiskt svåra tider. Syftet med den här broschyren är att etablera god praxis inom arbetarskydd och välmående i arbetet vid samtliga universitet. Här beskrivs också modeller som redan används vid olika universitet.

I den första delen av broschyren har vi samlat de viktigaste och vanligaste elementen för god praxis. I den andra delen presenterar vi nya och banbrytande goda modeller. Under sammanställningen av broschyren märkte arbetsgruppen att de verksamhetsmodeller som visat sig fungera eller tagits i bruk vid ett universitet inte nödvändigtvis passar för alla.

Arbetsgruppen föreslår att de aktörer som arbetar med arbetarskydd och välmående i arbetet vid universiteten undersöker och tänker över hur de goda modeller som presenteras i rapporten kunde tillämpas i deras egen verksamhet.

DE ALLMÄNNASTE BYGGSTENARNA FÖR GOD PRAXIS

1. GEMENSAM ARBETARSKYDDSKOMMITTÉ

- Konkret handlingsplan i olika språkversioner
- Medlemskåren jämlikt representerad

2. SAMARBETE PÅ ARBETSPLATSEN

- Regelbundet samarbete med universitetets ledning
- Samarbete kring kommunikation och information

3. PROGRAM

- Olika program utarbetas (t.ex. program för arbetsgemenskapsfärdigheter, jämlikhet och sakligt beteende)
- Personalen är med och utarbetar programmen

4. ARBETSPLATSUTREDNING

- Lagstadgad och systematisk
- Riskvärdering inkluderas i utredningen
- Uppföljning

5. TILLSTÄLLNINGAR FÖR PERSONALEN

- Arbetarskyddet ordnar tillställningar med välmående som tema
- Kurser tillsammans med universitetets personalavdelning
- Introduktion i frågor som gäller välmående och arbetarskydd
- Inkludering

GEMENSAM ARBETARSKYDDSKOMMITTÉ

1. Utarbetar en handlingsplan; konkret och i olika språkversioner.
2. Kommittén har företrädare för olika branscher: arbetarskyddet, fastighetsservice, arbetshälsovården, personalavdelningen, fackföreningarna, studentkåren och representanter för SHVS.

SAMARBETE PÅ ARBETSPLATSEN

1. Regelbundna sammanträden (t.ex. 2 ggr/år) med universitetets ledning, dekaner och institutionschefer.
2. Kommunikation och information organiseras i samråd med kommunikationsenheten.
3. Samarbete mellan olika yrkesgrupper eller med aktörer anställda av andra arbetsgivare.

PROGRAM

Exempel på program som ska utarbetas i samarbete med olika aktörer:

1. Spelregler för en bra arbetsplats
2. Program för arbetsgemenskapstalang
3. Program för sakligt beteende i arbetet
4. Drogprogram
5. Åldersprogram
6. Modell för tidigt ingripande
7. Modell för förlikning på arbetsplatsen
8. Modell för introduktion till arbetet
9. Inneluftsprogram
10. Handbok för välmående i arbetet

ARBETSPLATSGRANSKNING

1. Ska enligt lagen organiseras med tre års mellanrum, t.ex. så här:
  - Möten mellan chefen och de olika aktörerna på arbetsplatsen angående verksamhetsätten; koncentration på olika frågor.
  - Utredning av personalens arbetshälsa exempelvis med hjälp av en enkät som är motiverande att svara på.
  - Grund för utredningen utgörs av resultat av enkäten om arbetshälsa och riskbedömning
  - Arbetarskyddschefen och -fullmäktige hör personalens synpunkter
  - Förmansmöte om utredningens resultat
  - Personalen underrättas om resultatet för utredningen
  - Överenskommelse om uppföljning av åtgärderna
2. Förverkligas planenligt och systematiskt.
3. Riskbedömning genomförs tillsammans med olika aktörer, eventuellt i samband med arbetsplatsgranskningen.
4. Uppföljningen genomförs av arbetsgruppen för arbetarskydd och välmående i arbetet, om det finns en sådan.

PERSONALMÖTEN

1. Aktörerna inom arbetarskyddet ordnar egna tillfällen om arbetarskydd och välmående i arbetet för personalen.
2. Aktörerna inom arbetarskyddet kan i samarbete med universitets ansvariga för välmående i arbetet ordna kurser för personalen och/eller ta initiativ till exempelvis sådana kurser i arbetarskydd som nämns i verksamhetsplanen.
3. Introduktionen till arbetet ska inkludera introduktion i frågor som gäller arbetarskydd och välmående i arbetet.
4. Personalen inkluderas i frågor som gäller välmående i arbetet och arbetarskydd genom aktiv kommunikation som beaktar målgruppen/målgrupperna, särskilt s.k. nyckelpersoner.
5. Punktinsatser i enheterna kan ordnas även utom arbetsplatsutredningen och tillsammans med arbetarskyddschefen; t.ex. årligen enligt vissa teman.

NYA INITIATIV TILL GOD PRAXIS

1. Beaktande av de utmaningar som följer av mental- och psykosocial belastning och bättre utnyttjande av guider och material för uppföljning som tillhandahålls av arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma.
2. Nyhetsbrev om välmående i arbetet och arbetarskydd (presentation av arbetarskyddsinsatser, aktuella arbetarskyddsfrågor, flyttning, renovering osv.) som riktas till hela personalen via e-post eller intranet.
3. Kafferumsmöten med arbetarskydd som tema där man behandlar aktuella frågor informellt enligt principen uppsökande verksamhet; på ställen där personal rör sig, i korridorer, aulor osv.
4. Jourtider för arbetarskyddsaktörerna införs.
5. Trepartsförhandlingar - arbetshälsovård, anställda, arbetsgivare och eventuellt förtroendepersonen - särskilt viktigt att informera personalen om mötena.
6. Olika stödnätverk inrättas i enheterna: t.ex. må bra-kontaktperson, ergonomispecialister och motsvarande.

**UNIVERSITETENS OCH FORSKINGSSEKTORNS
PERSONALFÖRBUND YHL**

www.yhl.fi